

Skjerungsåe småkraftverk, Sel kommune, Oppland. Virkninger på naturmiljø. Tillegg: Vurdering av forekomst av rødlistearter iht. ny nasjonal rødliste 2006

Det ble høsten 2006 gjennomført en vurdering av hvilke virkninger på biologisk mangfold en vannkraftutbygging i vassdraget kan ha (Breili 2006). Rapport etter feltarbeid ble utarbeidet før ny rødliste ble utgitt. Ny norsk rødliste kom i 2006 (Kålås m.fl. 2006). Iht. den nye rødlista er det kommet til flere nye arter og nye rødlistekategorier, mens andre arter er fjernet fra lista.

I forhold til rødlista som kom i 2006 er det noen flere lavarter langs Skjerungsåe som er rødlistede enn hva som er nevnt som rødlistede arter i rapporten fra 2006:

Iht. rødliste 2006 er det følgende "nye" rødlistearter (lav) langs Skjeungsåe:

Kort trollskjegg	<i>Bryoria bicolor</i>	Nær truet NT
Sprikeskjegg	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Nær truet NT
Furuskjell	<i>Cladonia parasitica</i>	Nær truet NT
Gryntjafs	<i>Evernia mesomorpha</i>	Nær truet NT

Disse fire artene har forekomster i Lokalitet 1 (Skjerungsåes bekkekløft nedenfor Putthaugen/Utsikten). Alle arter er vurdert til laveste rødlistekategori.

Kort trollskjegg og sprikeskjegg finnes på berg langs elva, og har flere forekomster i Sel kommune. Gryntjafs finnes spredt på grove bjørker, og er nok en av de vanligste rødlistede lavartene i Sel kommune. Furuskjell er knyttet til gammel, død, grov og soleksponert furuved, og funnet i Skjerungsåe er så langt det eneste i Sel kommune.

I rapporten er følgende arter nevnt som rødlistede og har fått ny rødlistekategori:

Trådragg	<i>Ramalina thrausta</i>	Sårbar VU
Ulvelav	<i>Letharia vulpina</i>	Sårbar VU

Når det gjelder trådragg viser nærmere undersøkelser av innsamlet materiale fra Skjerungsåe at dette kanskje ikke er arten trådragg, men derimot "dobbeltgjengeren" gubbeskjegg *Alectoria sarmentosa*. I visse tilfeller kan trådragg og gubbeskjegg være vanskelig å skille fra hverandre. Det innsamlete materialet fra feltarbeidet ble undersøkt ved Universitetet i Oslo i 2008. Også gubbeskjegg er rødlistet, men i laveste kategori (Nær truet NT), og må karakteriseres som sjelden i Sel kommune. Funnet i Skjerungsåe er det første funnet av gubbeskjegg i Sel kommune.

Det er ikke andre rødlistearter som er kjent fra områdene langs Skjerungsåe.

Vurdering:

Iht. DN-håndbok 13 (DN 2007) er det følgende grunnlag for verdisetting av bekkekløfter:

Viktig: Alle lokaliteter med velutviklede bekkekløfter med kontinuitet i tresjiktet. Lokaliteter med stor variasjon og god forekomst av bergvegger.

Svært viktig: Større intakte bekkekløftmiljøer med kontinuitet i tresjiktet. Lokaliteter med urskogsne miljøer.

Sett i forhold til DN-håndbok 13 og ny rødliste 2006 endrer ikke nye rødlistekategorier for arter i Skjerungsåe ved verdisettingen av de registrerte biotopene langs Skjerungsåe.

Alle de fire "nye" rødlisteartene ble funnet i den øverste av de tre lokalitetene langs Skjerungsåe (Lokalitet 1) og innenfor det avgrensede området.

Litteratur:

Breili, A. 2006. Skjerungsåe småkraftverk, Sel kommune. Virkninger på naturmiljø

Kålås J.A. mfl. 2006. Norsk Rødliste 2006 - 2006 Norwegian Red List. Artsdatabanken

DN 2007. Kartlegging av naturtyper -verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2. utgave 2006 (Oppdatert 2007). Direktoratet for Naturforvaltning

Anders Breili

Lillehammer 23.09.08